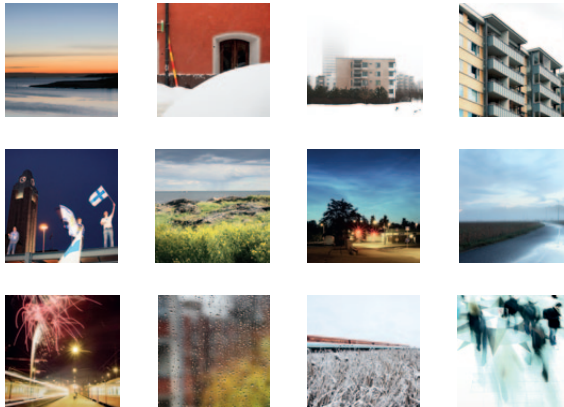

12

Vuodenaikaa Helsingissä

Jasper Kaarna

Tehty opinnäytetyön produktio-osana
Metropolia Ammattikorkeakoussa
viestinnän koulutusohjelmassa keväällä 2013

Kuvat, teksti ja graafinen suunnittelu
© Jasper Kaarna 2013

Lainaukset © tekijänsä

12

Vuodenaikaa Helsingissä

Jasper Kaarna

KUVA: Pirita Männikkö

Fiilistelevä esipuhe

Fiilispohjalta uskaltaisin väittää, että joskus ammoisina agraariyhteiskunnan aikoina sää määritti näillä korkeusasteille kaiken. Vastaavasti nykyisessä fiilisteellisessä yhteiskunnassa puolestaan fiilis määrittää kaiken. Kun yhtälöön lisätään se, että sää määrittää pitkälti ihmisten fiilikset, ei välttämättä aivan niin paljon olekaan meininki muuttunut, mitä äkiseltään luulisi. Huonoa säätä sadatellaan Facebookissa tuplaikkunoiden takaa, hyvää säätä sadatellaan, kun ollaan sisätoissa vankina

Fiilisteollisuus pyrkii luonnollisesti myötäilemään, peilaamaan ja lietsomaan hysteriaa, joka aina yhtä turvallinen vuoden vaihtuminen ihmisissä aiheuttaa. Huikea helleaalto! Näin selviät syksystä! Vuosikymmenen tai vuosisadan sateisin tai kuivin tai tuulisin tai ihan millä hyvänsä tavalla poikkeuksellisin kesä-, heinä- tai elokuu! Talvi yllätti –otsikoiden päivittely lienee jo yhtä väsynyttä, kuin Talvi yllätti –otsikot itsessään. Vaikket olisi silmäillyt aamun uusimpia kauhistelun, naureskelun, paheksunnan tai juhlimisen aiheita, voit

aina puhua säästä. Sää on täydellisen turvallinen ja neutraali valinta. Säätä voi aina syyttää ja kiittää, jos sormen kohdistaminen itseensä tai ihmisiin ylipäätään ottaa liian koville. Hedelmällisempää small talk -aihetta tuskin onkaan kuin se, minkälaisia fiiliksiä mikäkin sää tai vuodenaika herättää.

Tässä kuvakirjassa otan kantaa ikiaikaiseen suomalaisten sääfiilistelyyn omalta osaltani. Kuva-materiaali sijoittuu pääkaupunkiseudulle ja ajoittuu vuosille 2005–2013. Läheskään kaikki kuvat eivät käsittele säätä tai vuodenaikojen vaihtelua, mutta kirjan kierto rakentuu vuodenkierron ympärille. Lukuja on yhtä monta kuin kuukausia vuodessa, 12, ja kussakin luvussa on muutamasta kymmeneen kuvaa. Ainakin joistain kuvista tulisi ilmetä, missä kohtaa vuotta menään, parhaassa tapauksessa myös ihmisten ilmeistä ja tekemisistä.

Yksittäisiä kuvia en ole päättänyt kommentoida mitenkään. Kuukauden aloittavissa fiilistelyteksteissä päästän itseni ääneen, kuvien seassa olen lainannut

ohimennen muutamasta kirjasta ja laulusta.

Lähdin tekemään opinnäytetyönä omaa kuvakirjaa, vaikkei minulla ole juuri minkäänlaista koulutusta valokuvaajaksi. Minua ei ole haudutettu missään Taideteollisen Korkeakoulun Helsinki Schoolissa, vaan erilaisilla valokuvausharrastajien sivustoilla. Olen yksi miljoonista digiajan itseoppineista amatööri-valokuvaajista ja yksi miljoonasta säitä fiilistelevästä pääkaupunkiseutulaisesta.

Tämä on siis jonkinlainen fiilisteollisuuden alalle kouluttautuvan fiilistelijän opinnäytetyönä tekemä fiilispohjainen tulkinta siitä, miten vuodenkierto ilmenee kotikaupungissani. Haluan ottaa ilon irti siitä, että ken ties viimeisiä kertoja saan fiilistellä rauhassa, välittämättä fiilisteollisuuden ankarista laeista ja pakotteista.

Toivon, että sinä, lukija tai selailija pystyt myös fiilistelemään sitä, mikä alkaa heti tämän sivun jälkeen.

Helsingissä 28.4.2013

Jasper Kaarna

Tammikuu

Tammikuu on vakaa, pysähtynyt, tylsä ja turvallinen. Härkäviikot menevät yllättävän nopeasti. Jos lyhyinä päivinäkään ei näe taivaankappaleita, hukkuu suklaavanukkaaseen. Ei se niin kamalaa ole, ei ainakaan joka vuosi. Todellinen talveen tylsistyminen seuraa vasta helmi- ja maaliskuussa.

/// *Tammikuu on puhdas rahaton arkiseutu.*

Tommi Liimatta
Vuodentulo (Avainlastu)

Helmi

Vuoden pisimmän kuukauden aikana tapahtuu harvoin mitään sen kummempaa, kuin että katu narskuu, metron kumilattiat ovat kurassa ja ostoskeskusten pyöröovissa kahlataan suklaasorbetessa. Yhtenä aamuna kun harppoo juna-asemalle, raitin valopylväät sammuvat viimeisellä suoralla ennen asemaa. Toisena saman viikon aamuna valopylväät sammuvatkin jo kotirapun edessä. Hiljaa homma etenee ja päivä pitenee.

” Ja heidän yläpuolellaan kaartuu Helsingin yötaivas mustana, suurena ja ihmeellisenä; heidän alapuolellaan loistavat kaupungin miljoonat valaistut ikkunat ja säkenöivän talviset kadut. Laitamien lähiöissä, metsien ja sinne tänne siroteltujen betonikuutioiden lomassa polvenkorkuiset pikkupojat luistelevat huterin jaloin jääneliöillä, joita korkeat lumivallit reunustavat. Ja pojat jatkavat luisteluaan, valonheittimet sammuvat, mutta pojat jäävät kentälle ja luistelevat luistelemistaan, laukovat kovia lämäreitä toisensa perään pimeään peittämään maaliin.

Kjell Westö

Leijat Helsingin yllä

Maaliskuu

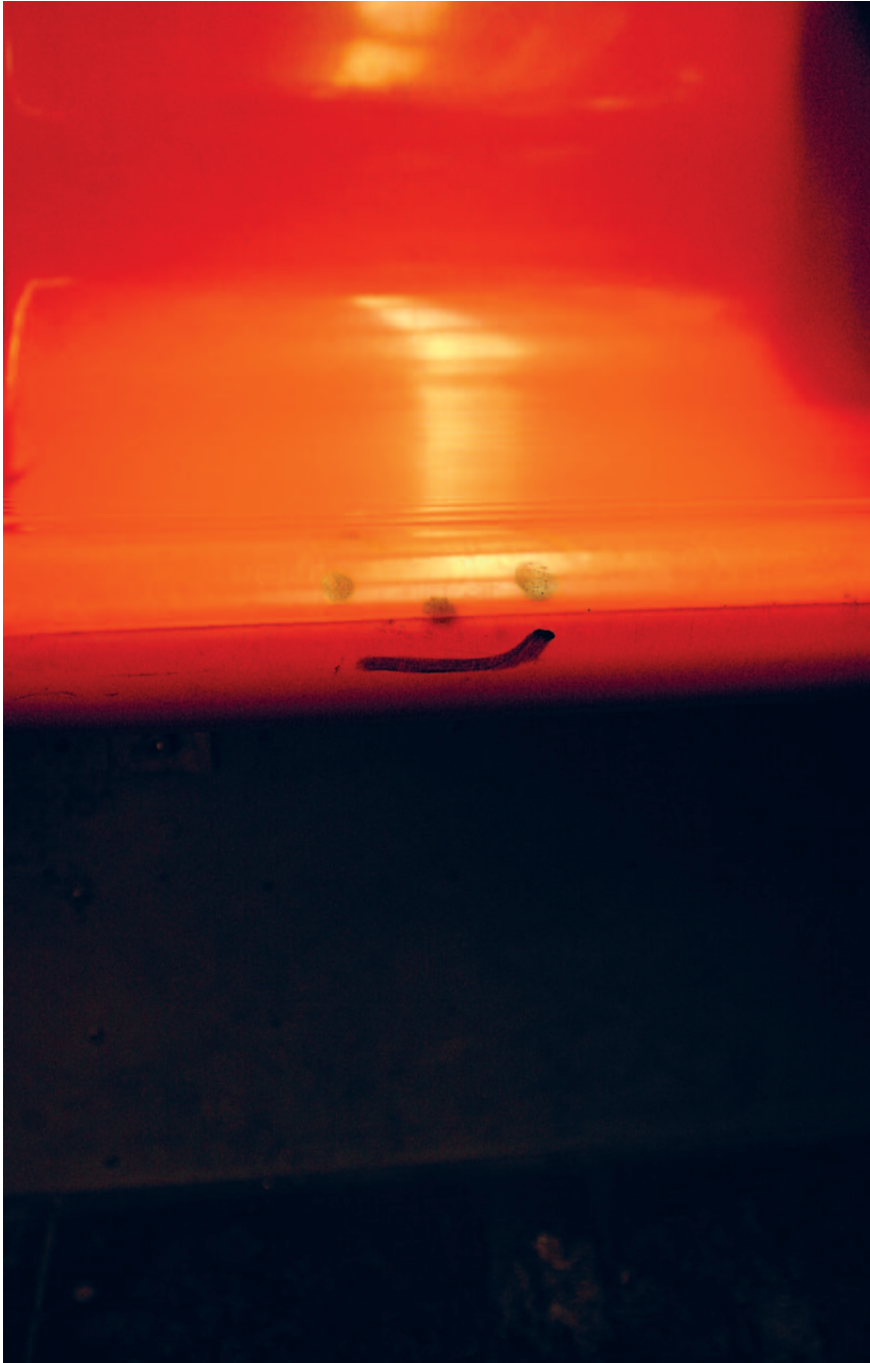
Maaliskuu on loppuun kulutettu talvi ja kevät joka ei ikinä tule. Jos talvi on einessateria, maaliskuussa se on pakastettu ja lämmitetty kymmeneen kertaan. Maaliskuu on lupailevinaan kevättä tuomatta sitä koskaan. Maaliskuu on erittäin epäkuvausellista ei mitään aikaa.

Huhtikuu

Huhtikuu on paljas, hailakka ja utuinen. Koppurainen ja ruskistunut hanki roksahtaa ja liejuisimpia paikkoja on syytä vältellä. Päivällä saa pitää takkia auki, mutta iltaviimassa pyöräillessä näpit jäätyvät vasten tankoa. Pussikalja kutsuu liian varhain.

/// Huhtikuussa hansikoitu käsi ohjaa pyörän tankoa ja kasteluauto sitoo tomun.

Tommi Liimatta
Vuodentulo (Avainlastu)

Toukokuu

Toukokuu on nihkeä rahatilanne, levoton mieli, vappu, äitienpäivä ja lätkän MM-kisat. Yhtäkkiä kevät onkin pamahtanut käyntiin kuin juoksukilpailu. Välimeren ihmisten sietäisi olla kateellisia tavalle, jolla puistot ja kadut otetaan täällä haltuun. Jos lööppilehdistö on talvella voitellut alkoholikuolemia ja jaellut rantakuntovinkkejä, ensimmäisiä terassikelejä on nyt hehkutettava senkin edestä.

Kesäkuu

Kesäkuussa rehevyys räjähtää päin näköä. Kesä on alkanut, muttei ihan kuitenkaan vielä. Jos on hellettä, on luultavasti myös töitä. Jos yrittää vapaapäivänä väkisin vääntää happeninkiä, kaikki ovatkin juuri silloin muualla. On aina yhtä iso pettymys, ettei sään vaihtelua voi synkronoida omiin ja kavereiden työvuorolistoihin. Muutaman tunnin taivas ei ole pimeä, vaan superhypersininen, kuin päiväkodin väriympyrästä.

// *pöly leijuu ilmassa
tai pyörii tuulen mukana
lokit kiljuu rannassa
siellä soitetaan ja
lauletaan
suudellaan
miltä tuntuu olla nuori
tällaisena päivänä?*

Viitasen Piia

Ennen kuin menetti järkensä

Heinäkuu

Heinäkuu ei ole kuukausi, heinäkuu on suoritus. Nyt, nyt, nyt on saatava kaikesta kaikki irti, taikka tämäkin viimeinen ainutlaatuinen kesä on valunut hukkaan. Kun korkeuksissa hohtaa valaisevia yöpilviä, tietää kesän kypsyneen ja taittuneen. Sen voi ottaa myös helpotuksena.

/// Asemalla aamuneljältä hyjättyt odottavat lauttaa kolikko kielensä päällä.

*Ei tullut jatkoja,
vain parin tunnin kohmea odotus ennen aamun ensimmäistä junaa.*

*Lokit tappelevat nakkarin edessä, kun ihmisillä ei ole enää voimia.
Keinot on lopussa. Lakaisukoneen kuljettaja
kuljettaa lakaisukonetta.*

Juho Nieminen

Kun puuttuu suunta (Muovin kukkia)

Elokuu

Elokuu on tummanvihreiksi kypsyneet pusikot ja ilmassa kieppuva ohdakkeiden villa. Pieniä lopun alun merkkejä, valo on kalpeampaa ja viistompaa. Auringonlaskut tulevat aikaisemmin ja tuimempina. Kun iltayöstä risteukset vilkkuvat keltaisina kuumassa, mustassa yössä, tuntee elävänsä etelässä.

// *lätäkö menny satamaan ku peiliks tohon katuun
heijastelemaan meille tätä sekavaa satuu*

Laineen Kasper
Eläköön!

Syyskuu

Syyskuussa ainoastaan äkäiset ampiaiset ottavat pannaun, muu on lähinnä uuden alkua. On tilaa tarkkailla kaupunkia ja elämää omistakin lähtökohdista. Yhtäkkiä onkin jo ihmisten aikaan tummansinistä, yhtäkkiä onkin viileää. Yhtäkkiä joutuukin katumaan sitä, ettei aamulla heitä takkia niskaan. Kun luulee kellon olevan yksitoista, se onkin vasta yhdeksän.

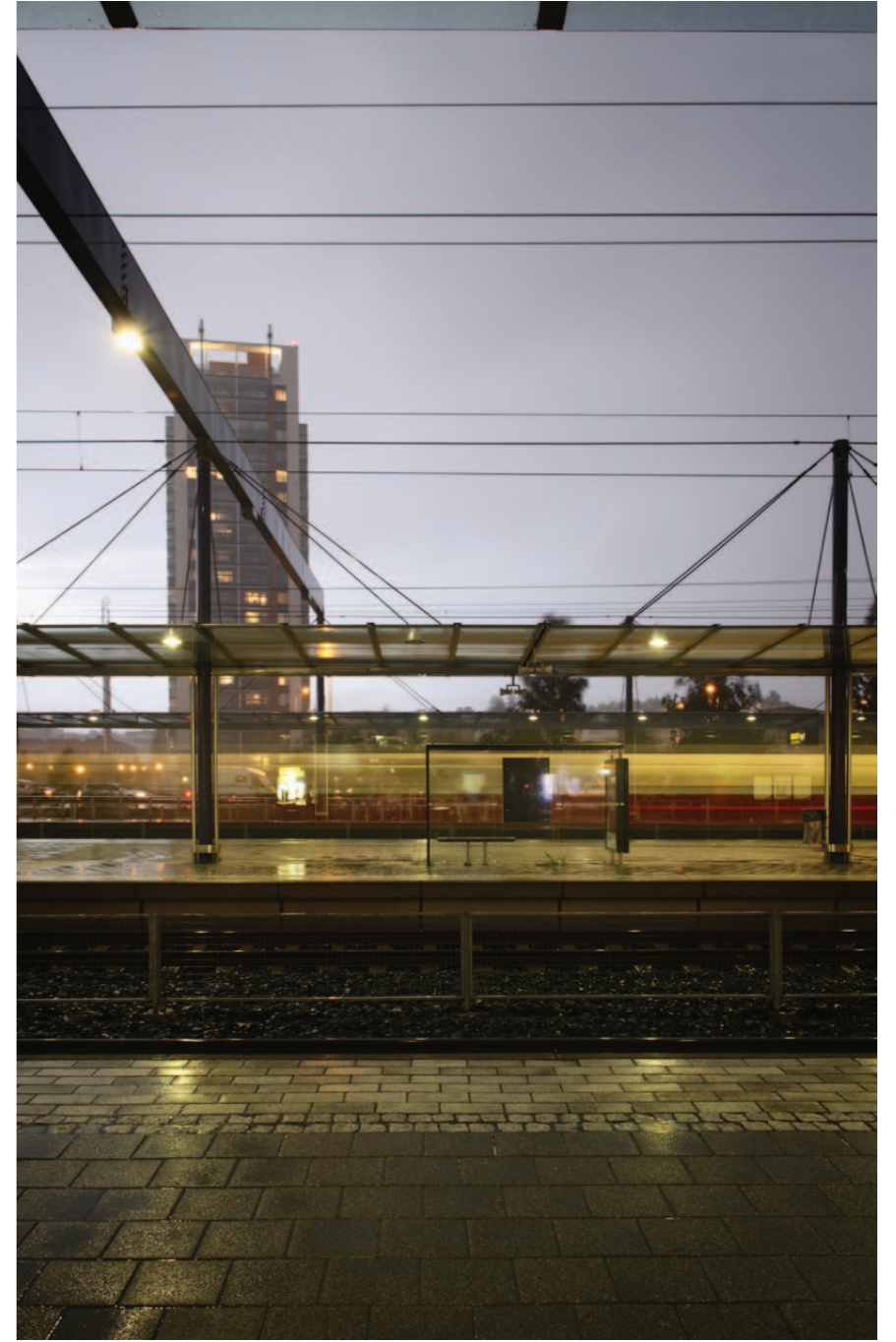

Lokakuu

Lokakuu on syyttä suotta joutunut lokakampanjan koh-
teeksi. Lokakuussa on valoa ja varjoa, viileää ja väriä,
lätäkköä, heijastuksia, sadekuuroja ja sumua. Lokakuu
on sielunelämälle suotuisa suvanto kesä- ja jouluhys-
terioiden välissä.

// *kesä oli eilen mul on valokuvii siitä
tottunu tähän niinku taipumus on tottuu
Pohjolan luuppia aikojemme loppuun
ja ne kysyy aina mistä noi sun murheet
ku syksyllä tuulet taas täyttää mun purjeet
työntää mut pois*

Symposium Infra
Routa

// ootan kellon alla ystävää
en vieläkään mä häntä nää
alkaa ilta nyt jo hämärtää
mut ootan kuitenkin
katusoittajakin soittaa jollekin
kuulee koskettimist haitarin
soittaa muistoo puistost Monrepoon
oi tuo ilta verraton
nyt iltaa maalaa kaupungin
sateenkareen väreihin
täyttää kadut kadut kansa juhlien
kellokin tanssii kanssa ajan nauraen

Yona

Kellon alla

Marraskuu

Marraskuu on mainettaan parempi, hyljeksitty syntipukki. Tuskin marraskuu edes olisi massan inhokki, jos ei olisi helmi- ja maaliskuita tekemässä tulevasta talvesta niin pitkää ja pelottavaa, että koko marraskuu pitää pilata sitä sadatellessa. Ja jos marraskuussa sitten onkin paha mieli, voi aina syyttää kaikkea ja kaikkia paitsi itseään.

/// ja heikko mieli aina harhaan astuu
ku jalanjäljen peittää alleen marraskuu
ja heikko mieli aina harhaan astuu
ku yhteiskunnan luomat yksilöt jättävät vastuun
muille, hyvästit sosiaalityöille
liian syvissä vesissä välillä uimme

Ruger Hauer
Marraskuu

Joulukuu

Joulukuu on linnanjuhlien mediasirkus ja linnanjuhlien mediasirkuksen vastainen sirkus, joulun kulutushysteria ja joulun kulutushysterian vastainen hysteria. Enimmäkseen joulukuu on, kuten muutkin kuukaudet, tavallista elämää, jonka merkitykselliset hetket tulevat kun ovat tullakseen. Joulukuu on vähän niin kuin tämä kirja, eli miten nyt sen ottaa. Riippuu varmasti myös asenteesta ja elämäntilanteesta.

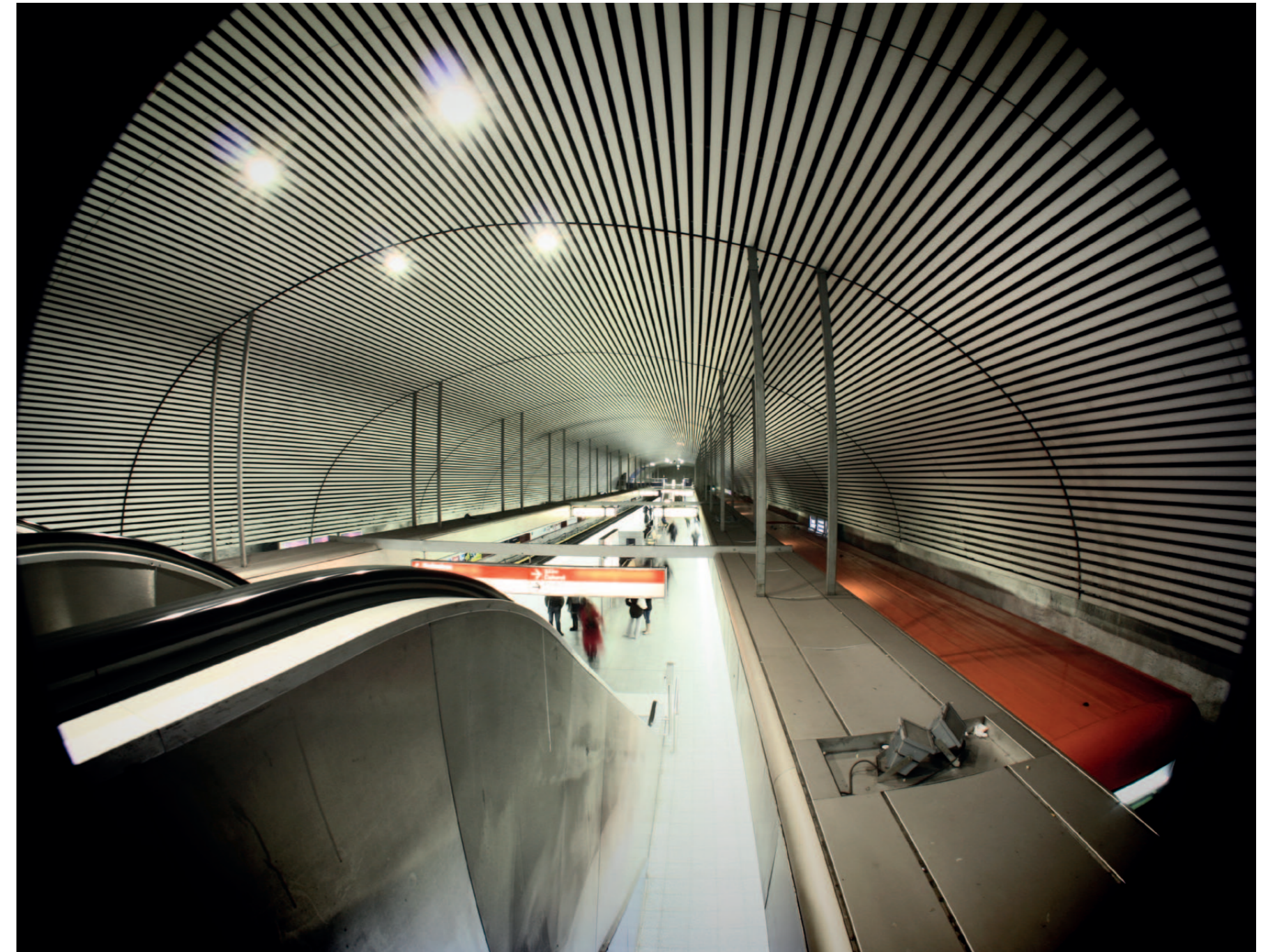

/// Helsingin asukkaat nousivat ylös aamun pimeydessä ja keittivät pimeässä mustan aamukahvinsa. He vetivät niskaansa tummat talvitamineet ja lähtivät kodeistaan kadun pimeyteen. Sitten he istahtivat huriseviin ja vinkuviin junanvaunuihinsa ja täpötäysiin busseihinsa, joissa leijui kosteiden vaatteiden ja pesemättömän ihon tunkkaisenmärkä haju. Päivästä toiseen he uurastivat tehtaissa kaupoissa toimistoissa kouluissa ja luentosaleissa, tekivät pitkää päivää harmaassa hämärässä, jota tuhannet ja taas tuhannet loisteputket kirkastivat kalsealla valollaan. Ja kun he kahdeksan tai kymmenen tunnin kuluttua istuivat taas junanvaunuissaan busseissaan autoissaan, ulkona oli uudestaan pimeää.

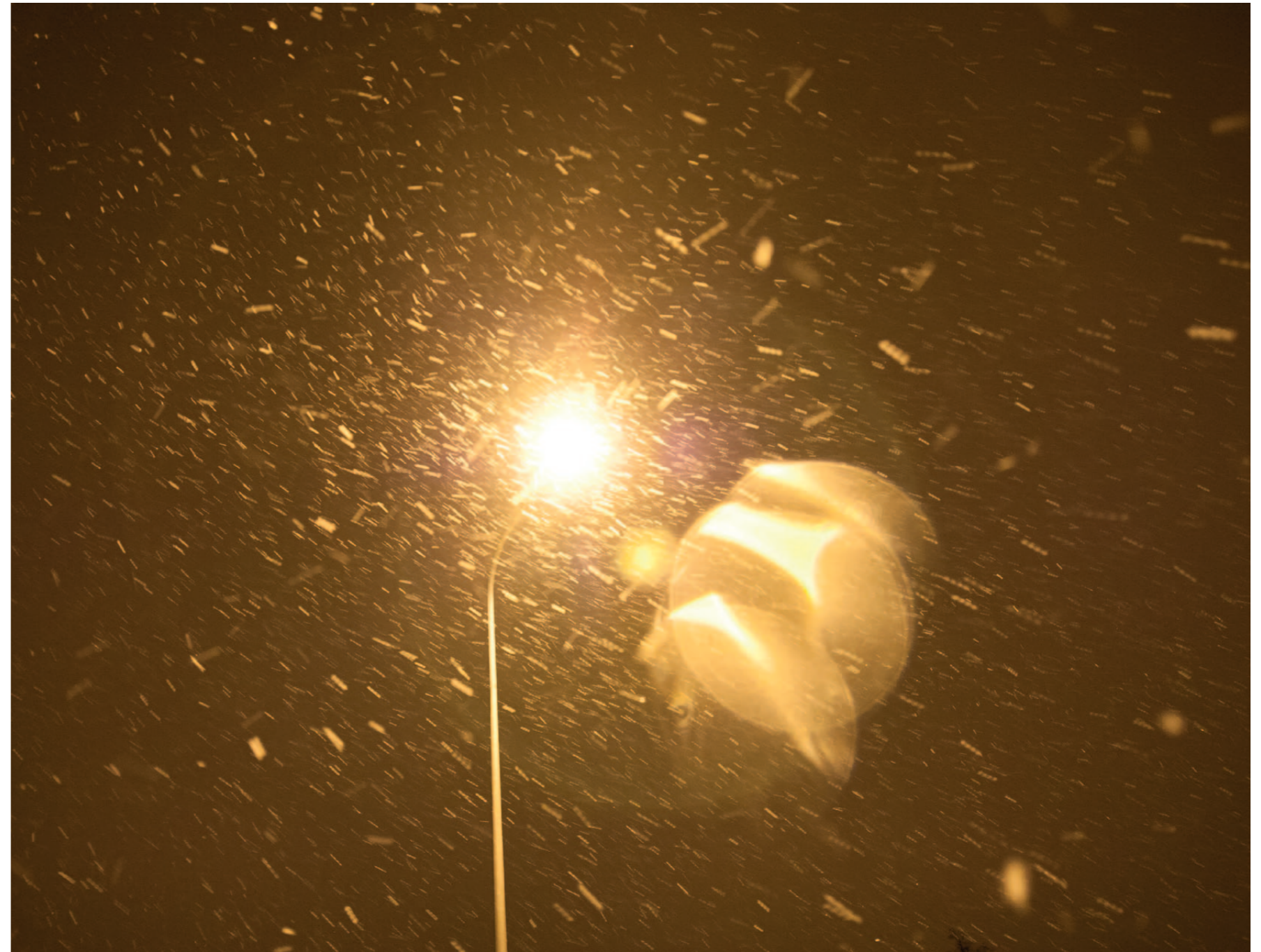
Kjell Westö

Leijat Helsingin yllä

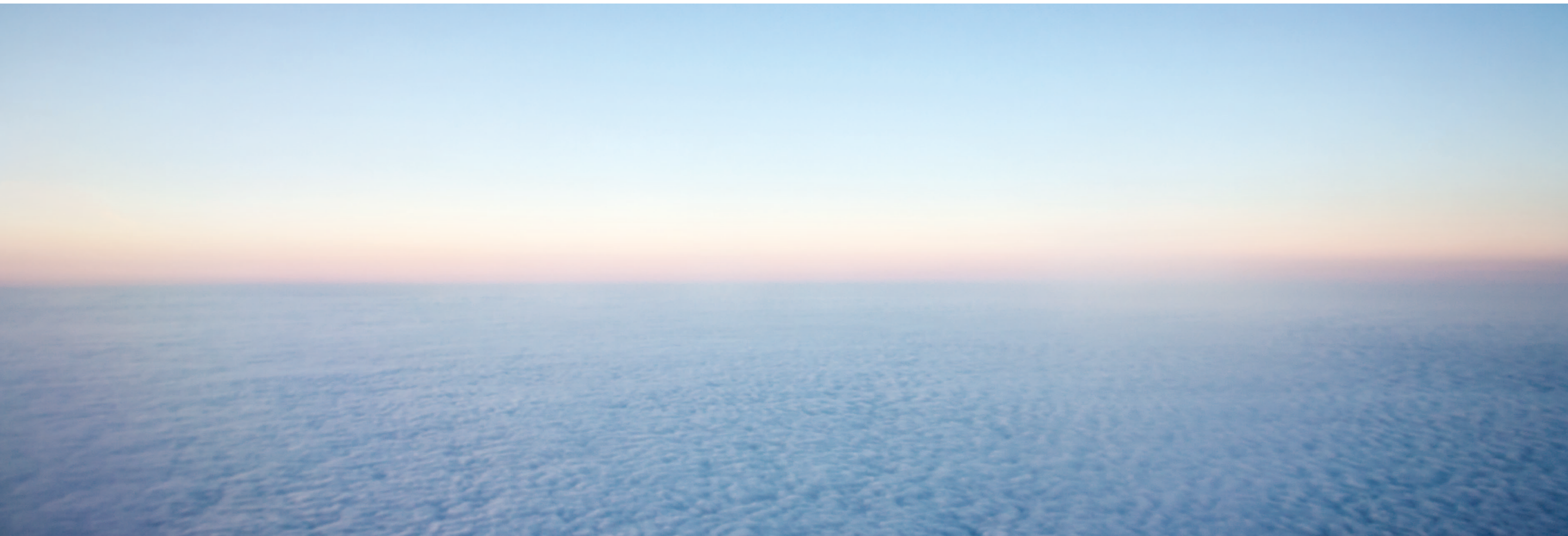

” Syksyllä kuljetaan eri pihojen läpi,
talvella oikeastaan mistä sattuu.
Kesällä mennään rehevää kautta,
keväällä mistä ei kengät kastu.

Tommi Liimatta
Vuodentulo (Avainlastu)

Luettua & kirjassa lainattua

Kjell Westö: Leijat Helsingin yllä

Otava 1996

Tommi Liimatta: Avainlastu

WSOY 2002

Juho Nieminen: Muovin kukkia

Teos 2010

Kuultua & kirjassa lainattua

Laineen Kasper: Pako-Laine

Ähky Records 2012

Ruger Hauer: Se syvenee syksyllä

Monsp Records 2010

Symposium Infra: Pohjola

3rd Rail Music 2012

Viitasen Piia: Viitasen Piia

Omakustanne 2012

Yona: Pilvet liikkuu, minä en

Timmion Records 2010

